

ГОЛОВНІ СТРУКТУРНІ РЕФОРМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Анотація. Розглянуто еволюцію формування структурних реформ Європейського Союзу та основні реформаційні заходи, які відповідають Лісабонському Трактату 2007 року.

Аннотация. Рассмотрена эволюция формирования структурных реформ Европейского Союза и основные реформационные мероприятия, которые соответствуют Лиссабонскому Трактату 2007 года.

Annotation. The evolution of the formation of structural reforms of the European Union and major reformation activities that correspond to the Lisbon Treatise 2007 are considered.

Ключові слова: Європейський Союз, реформаційні заходи, структурні реформи.

Після створення у 1993 р. Європейського Союзу (ЄС) у зв'язку з новими віяннями (особливо після розширення ЄС шляхом приєднання країн центральної Європи, серед яких була у 2004 р. приєднана і Польща) виникла необхідність здійснення структурних реформ, рішення про які було прийнято під час міжнародних конференцій 1996 – 1997 рр., де було підготовлено Трактат з Амстердаму. Продовження роботи над структурними реформами ЄС було здійснено під час Міжнародної Конференції 2000 р., результатом якої став Трактат з Ніцци, а також під час Конвенту ЄС і Міжнародних Конференцій 2003 – 2004 рр., на яких був розроблений текст Трактату про засади Конституції ЄС (конституційного трактату).

Під час 2005 – 2006 рр. було досягнуто порозуміння у справі продовження структурних реформ ЄС, у результаті чого 13 грудня 2007 року був підписаний Лісабонський Трактат, у якому визнано необхідність здійснення структурних реформ, які мають бути скеровані на радикальне підвищення ефективності у економічній, політичній і адміністративних сферах країн, які входять у склад ЄС [1, с. 21].

Відповідно до Лісабонського Трактату заплановано реформувати устрій ЄС, що має політичне значення, але, як зауважує J. Barcz у [2, с. 93], кваліфікувати цей конституційний трактат як "Конституцію для Європи" не можливо і було б політичною помилкою. Конституційні реформи чекають Європу попереду.

Реформаційні заходи, які здійснюються у ЄС з 2003 року і які скеровані на компромісні рішення, що були досягнуті у Лісабонському Трактаті, щодо узгодження різних інтересів держав, які входять у склад ЄС, такі:

1. Перебудувати ЄС у однорідну міжнародну організацію, що має покласти кінець спорам відносно правового характеру ЄС та забезпечити стандартизацію її законодавчих основ. ЄС як однорідна міжнародна організація буде створювати міцний правовий скелет для забезпечення інтеграційного європейського процесу. Певні правові норми, які не будуть сприйматися деякими державами – членами ЄС, можуть бути виключені (як виняток) із загального законодавчого режиму. Перебудова ЄС у однорідну міжнародну організацію також має принципове значення для політичного сприйняття інтеграційного європейського процесу. Приймаючи таке рішення, держави – члени ЄС – дають однозначний сигнал, що інтеграційний процес має відбуватися відповідно до міжнародного права, норми якого добре відомі, відповідно до яких формується й інституціональна система, з якої кожна з держав також може вийти.

2. Концентрація ЄС на глобалізаційних викликах та зміцнення політичної ідентичності. Зміцнення внутрішньої еластичності ЄС та забезпечення реформування будови устроїв окремих держав – членів ЄС.

3. Розробка заходів щодо попередження опору окремих держав – членів ЄС – практичній імплементації союзних реформ, серед яких такі, як: перенос деяких союзних реформ на пізніший термін, що викликано зменшенням кількості членів Європейської Комісії щодо до кількості держав – членів ЄС; упровадження нової формули прийняття рішень кваліфікованою більшістю; прийняття рішень щодо подальшого розвитку ЄС здійснюється на підставі політичної волі держав-членів; органи, що претендують репрезентувати ЄС назовні мають співпрацювати гармонійно; упровадження перехідних термінів щодо здійснення союзних реформ для забезпечення політичного акцептування державами – членами ЄС; здійснення оцінки наслідків інституціонального реформування.

Слід підкреслити, що ЄС є складною міжнародною організацією, яка має понаднародовий характер, де влада динамічно розкладається не тільки між державами – членами ЄС, а також між інституціями ЄС та між самими державами-членами. Тому реформування ускладнюється. Отже, для забезпечення демократичних принципів у процесі реформування слід враховувати діапазон конституційних рішень, концепцію демократичної легітимізації ЄС, рівні на інструменти артикуляції демократичної легітимізації ЄС, які зафіксовані у Лісабонському Трактаті [3, с. 99].

Таким чином, ознайомлення з заходами та процесами щодо здійснення структурних реформ в ЄС, є корисним для України, яка знаходиться на етапі системних інституційних реформ.

Література: 1. Barcz J. Wprowadzenie – Droga do Traktatu z Lizbony / J. Barcz // Traktat z Lizbony: Głowne reformy ustrojowe Unii Europejskiej. – Warszawa : UKIE, NIPMiE, 2008. – S. 11–21. 2. Barcz J. Zasadnicze reformy strukturalne ustroju Unii Europejskiej / J. Barcz // Traktat z Lizbony: Głowne reformy ustrojowe Unii Europejskiej. – Warszawa : UKIE, NIPMiE, 2008. – S. 53–97. 3. Mik C.

Umocnienie legitymacji demokratycznej Unii Europejskiej / C. Mik // Traktat z Lizbony: Główne reformy ustrojowe Unii Europejskiej.
– Warszawa : UKiE, NIPMiE, 2008. – S. 98–110.